

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

**Освітньо-наукова програма
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053 «Психологія»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»**

СМЯ НАУ ОНП 12.01.11 – 03 – 2022

Затверджено Вченою радою
Національного авіаційного
університету
протокол № 5 від 21.09. 2022 р.

Вводиться в дію наказом ректора
Ректор

Максим ЛУЦЬКИЙ

(наказ № 342/09 від 26.10. 2022 р.)

	ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «Психологія» Спеціальність 053 Психологія Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)	Шифр документа	СМЯ НАУ 12.01.11 – 03-2022
		стор. 2 з 19	

Стандарт вищої освіти України третього (освітньо-наукового) рівня,
 галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»,
 спеціальності 053 «Психологія»
 затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від
 20.07.2022 року № 646

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньо-наукової програми

ПОГОДЖЕНО

Науково-методичною радою
 Національного авіаційного університету
 протокол № 4
 від « 20 » 09 2022 р.
 Голова науково-методичної ради
 _____ Анатолій ПОЛУХІН

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету лінгвістики
 та соціальних комунікацій
 протокол № 5
 від « 15 » 09 2022 р.
 Голова вченої ради факультету
 _____ Наталія ЛАДОГУБЕЦЬ

ПОГОДЖЕНО

Кафедрою авіаційної психології
 факультету лінгвістики
 та соціальних комунікацій
 Протокол № 10
 від 13 вересня 2022 р.
 Завідувачка кафедри
 _____ Любов ПОМИТКІНА

ПОГОДЖЕНО

Науковим товариством студентів,
 докторантів та молодих учених НАУ
 Протокол № 8
 від « 13 » вересня 2022 р.
 Голова Наукового товариства студентів,
 докторантів та молодих вчених НАУ
 _____ Роман ОДАРЧЕНКО

І ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (спеціальності 053 «Психологія», галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки») у складі:

ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

Помиткіна Любов Віталіївна, д-р психол. наук, проф.,
завідувач кафедри авіаційної психології ФЛСК НАУ

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

Яковицька Лада Савеліївна, д-р психол. наук, проф.,
професор кафедри авіаційної психології ФЛСК НАУ

Хохліна Олена Петрівна, д-р психол. наук, проф.,
професор кафедри авіаційної психології ФЛСК НАУ

Литвинчук Леся Михайлівна, д-р. психол. наук, проф.,
професор кафедри авіаційної психології ФЛСК НАУ

Лич Оксана Миколаївна, д-р. психол. наук, доцент,
професор кафедри авіаційної психології ФЛСК НАУ

ЗОВНІШНІ СТЕЙКХОЛДЕРИ:

Кокун Олег Матвійович, член-кореспондент НАПН України,
доктор психологічних наук, професор,
заступник директора з науково-інноваційної роботи
Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України

Мозгова Галина Петрівна, д-р психол. наук, проф.,
завідувачка кафедри теоретичної та консультативної
психології НПУ імені Драгоманова, м. Київ, Україна

Яцина Олена Федорівна, д-р психол. наук, доцент,
професор кафедри наук про здоров'я УжНУ,
м. Ужгород, Україна

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються)

Рівень документа – Зб

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

	ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «Психологія» Спеціальність_053 Психологія Галузь знань_05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)	Шифр документа	СМЯ НАУ 12.01.11 – 03-2022
	стор. 4 з 19		

II Загальна характеристика

Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу Національний авіаційний університет
 Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
 Кафедра авіаційної психології

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Форми здобуття освіти	Очна (денна, вечірня), заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з психології
Професійна кваліфікація	
Кваліфікація в дипломі	Ступень вищої освіти – Доктор філософії Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність – 053 Психологія
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Психологія / Psychology
Обсяг освітньо-наукової програми	4 академічних роки; у тому числі освітня складова – 60 ЄКТС
Акредитаційна інституція	Національна агенція забезпечення якості вищої освіти
Цикл/рівень	Третій (освітньо-науковий) рівень QF for ENEA – третій цикл, EQF for LLL – 8 рівень; НРК України – 9 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст спеціальності 053 «Психологія» чи спорідненої/еквівалентної спеціальності (зокрема, за результатами процедури визнання іноземних документів про освіту для іноземців)
Мови викладання	Українська

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Психологія»
Спеціальність_053 Психологія
Галузь знань_05 Соціальні та поведінкові науки
Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Шифр
документа

СМЯ НАУ
12.01.11 – 03-2022

стор. 5 з 19

Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/ects/zagalna-informatsiya/informatsiya-po-osvitnih-programah.html
Опис предметної області	<p>Об’єкт вивчення: психічні явища, закономірності їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності.</p> <p>Цілі навчання: набуття здатності розв’язувати комплексні проблеми у сфері психології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; фізіологічні основи психічних процесів, психологічні аспекти виникнення та перебігу порушень психічної діяльності; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичних та емпіричних досліджень, аналізу даних, технології психологічної допомоги, сучасні цифрові технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: психодіагностичний інструментарій, прилади для психологічних досліджень, комп’ютерна техніка і мультимедійне обладнання; системи пошуку та обробки інформації; програми статистичної обробки та візуалізації даних.</p>
Основний фокус та особливості освітньо-наукової програми	<ol style="list-style-type: none">1. Організаційне забезпечення підготовки докторів філософії здійснюється через аспірантуру Національного авіаційного університету.2. Організація освітньо-наукового процесу на основі системи методів проблемно-розвиваючого навчання та методології наукових досліджень, яка ґрунтується на принципах цілеспрямованості, бінарності (безпосередня взаємодія викладача та аспіранта, наукового керівника та аспіранта, наукового керівника та викладача для корекції процесу підготовки кожного аспіранта залежно від його індивідуальних потреб), показовому, діалогічному, евристичному, дослідницькому та програмованому методах.3. Диференціація років підготовки за спрямованістю:<ul style="list-style-type: none">– перший та другий рік підготовки – домінування освітньої складової у поєднанні з науковою;– третій та четвертий рік підготовки – домінування наукової складової у поєднанні з освітньою (науково-педагогічною діяльністю).4. Можливість зарахування до 6 кредитів ЄКТС включно (10 % від загального обсягу програми) та результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (наприклад, курси Prometheus, Coursera, Cisco,

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Психологія»
Спеціальність_053 Психологія
Галузь знань_05 Соціальні та поведінкові науки
Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Шифр
документа

СМЯ НАУ
12.01.11 – 03-2022

стор. 6 з 19

	<p>соціально-освітній проект «Upgrade yourself with lifecell» тощо) за таких умов:</p> <ul style="list-style-type: none">– зарахування кредитів для обов'язкових освітніх компонентів – не більше 50 % від обсягу кредитів для кожного окремого компонента (з метою досягнення компетентностей та програмних результатів навчання, які забезпечує цей компонент);– результати навчання, отримані у неформальній освіті, повинні співпадати або бути близькими за змістом до програмних результатів навчання, які забезпечує компонент, за яким зараховуються кредити, отримані у неформальній освіті;– зарахування кредитів для вибіркового освітнього компонентів – додаткові обмеження та умови відсутні. <p>5. Можливість здійснювати фахову науково-педагогічну практику як на базі кафедр Національного авіаційного університету такі на базах, які пропонуються стейкхолдерами (Університети України, Інститути НАПН, Українське бюро з розслідування авіаційних подій, авіаційні компанії тощо).</p>
<p>Викладання та навчання (методи, методики, технології, інструменти та обладнання)</p>	<p>1. Студенто-центрований підхід у навчанні та проведенні наукових досліджень з урахуванням тем дисертаційних робіт та наукових інтересів здобувачів вищої освіти (аспірантів).</p> <p>2. Синергетичне поєднання освітньої та наукової складових під час підготовки аспірантів.</p> <p>Проблемно-орієнтований стиль викладання, що реалізується через систему методів проблемно-розвиваючого навчання (показового, діалогічного, евристичного, дослідницького, програмованого); інтерактивних методів навчання (метод групової роботи, синергетика, дискусії, рольові ігри, кейс-метод, метод портфоліо, метод проектів), які сприяють розвитку дослідницької, творчої та пізнавальної діяльності аспірантів; методик тренінгового навчання у вигляді виконання пошукових, розрахункових та творчих завдань з використанням сучасних інформаційних технологій, роботи з базами бібліографічних, статистичних та інших видів даних, проходження науково-дослідної та науково-педагогічної практик, апробація результатів самостійного наукового дослідження (наукові конференції, семінари тощо).</p> <p>4. Використання матеріально-технічної бази Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій та усіх кафедр, які входять до складу структурного підрозділу, в якому реалізовується освітня програма.</p> <p>5. Тематика наукових досліджень (теми дисертацій) аспірантів повинна безпосередньо відповідати хоча б одному освітньому компонентіві освітньо-наукової програми.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Система оцінювання знань включає поточний і підсумковий контроль.</p> <p>Поточний контроль здійснюється шляхом оцінки роботи здобувача на контактних заняттях, підготовлених наукових статей, виступів на наукових конференціях та інших публічних заходах, виконання науково-дослідницьких завдань тощо.</p> <p>Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену або заліку з урахуванням накопичених балів поточного контролю.</p> <p>Здобувач вважається допущеним до підсумкового контролю з дисципліни у разі виконання всіх видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Виконання дисертаційного</p>

	<p>ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «Психологія» Спеціальність_053 Психологія Галузь знань_05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>СМЯ НАУ 12.01.11 – 03-2022</p>
	<p>стор. 7 з 19</p>		

	<p>дослідження щорічно обговорюється на засіданні кафедри, за якою закріплено здобувача, виходячи з тематики дисертації. Оцінювання дисертації здійснюється за підсумками публічного захисту у спеціалізованих або тимчасових радах із захисту дисертацій.</p>
Академічні права випускників	<p>Доктор філософії може здобувати науковий ступінь докторанаук та додаткові кваліфікації у системі освіти дорослих.</p>
Працевлаштування випускників	<p>Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, працівників найвищої кваліфікації у дослідницьких установах і організаціях, наукових консультантів в органах влади, установах та організаціях, а також в установах, виробнича структура яких, включає діяльність в екстремальних ситуаціях.</p>

III Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та їх результатів навчання

Для здобуття освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» можуть вступати особи, що здобули освітній ступінь «магістр».

Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями, повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

IV Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії складається з освітньої та наукової складових. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми доктора філософії становить 60 кредитів ЄКТС.

V Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	<p>Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології</p>

	ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «Психологія» Спеціальність_053 Психологія Галузь знань_05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)	Шифр документа	СМЯ НАУ 12.01.11 – 03-2022
	стор. 8 з 19		

	<p>на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК1. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.</p> <p>СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.</p> <p>СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності.</p> <p>СК7. Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства.</p> <p>СК8. Здатність аналізувати сучасні тенденції застосування інновацій та здійснення наукових досліджень в галузі екстремальної психології</p> <p>СК9. Здатність розробляти нові підходи та адаптувати інноваційні практики надання допомоги особистості в галузі авіаційної психології.</p>

VI Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології.

РН2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці.

РН3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.

РН4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.

РН5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність.

РН6. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.

РН7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.

РН8. Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності.

РН9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій.

РН10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

РН11. Оперувати знаннями глибинної психології, використовуючи практичні знання та сучасні психотерапевтичні методи для вирішення проблем особистості в складних політичних, економічних та екстремальних умовах діяльності.

РН12. Організовувати й здійснювати наукові й інноваційні дослідження в галузі екстремальної психології, розробляти відповідні програми корекції та реабілітації.

РН13. Реалізувати практику надання психологічної допомоги в галузі авіаційної психології на основі сучасних та нових підходів, здійснювати адаптацію інноваційних методик.

	ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «Психологія» Спеціальність_053 Психологія Галузь знань_05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)	Шифр документа	СМЯ НАУ 12.01.11 – 03-2022
	стор. 10 з 19		

ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

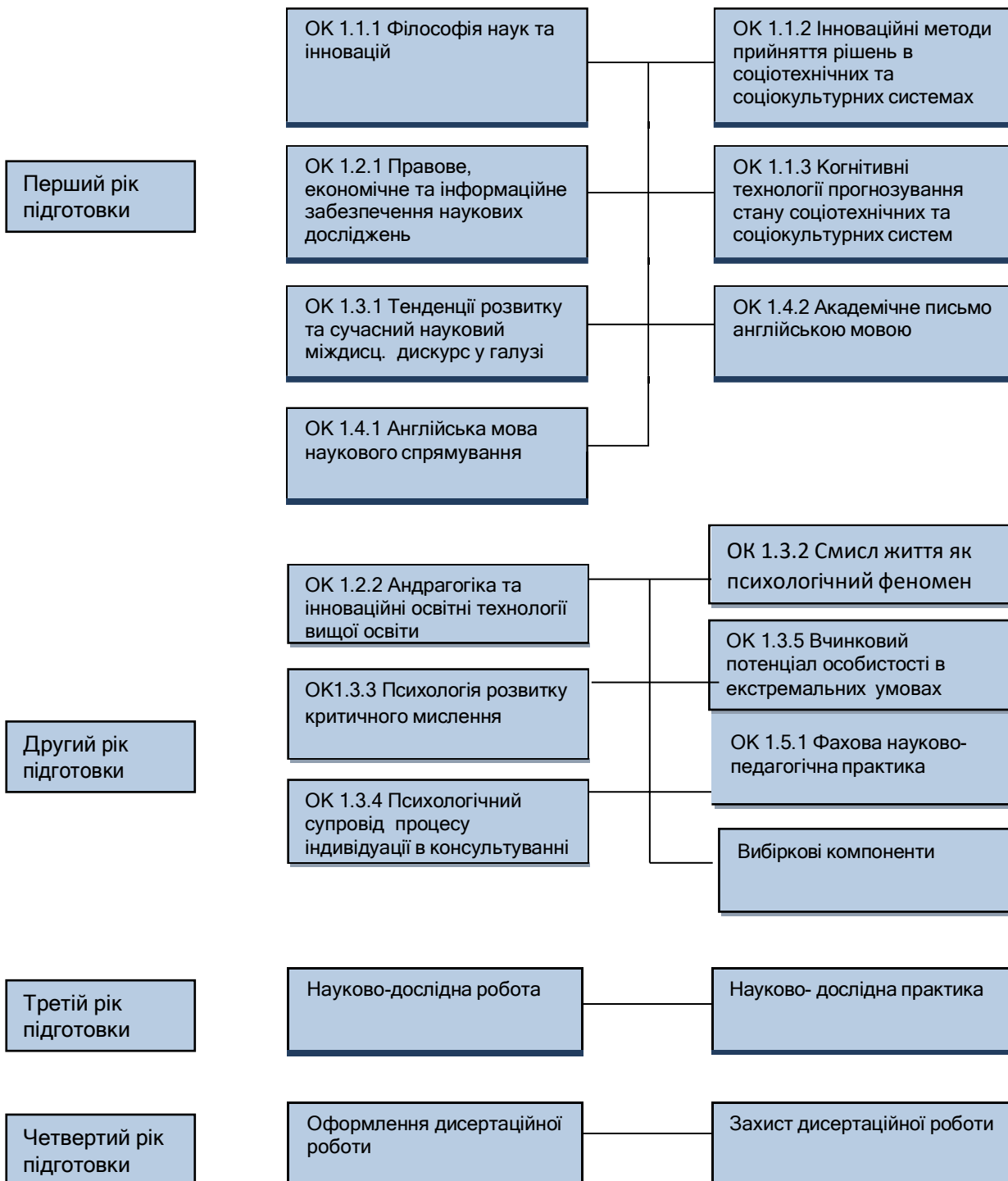
1.1. Перелік компонентів

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Семестр
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти				
1.1	<i>Цикл дисциплін з оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями</i>			
OK1.1.1	Філософія наук та інновацій	3	Екзамен	1
OK 1.1.2	Інноваційні методи прийняття рішень в соціотехнічних та соціокультурних системах	3	Екзамен	2
OK 1.1.3	Когнітивні технології прогнозування стану соціотехнічних та соціокультурних систем	3	Диф. залік	2
1.2	<i>Цикл дисциплін із набуття універсальних навичок дослідника та викладача</i>			
OK1.2.1	Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень	6	Диф. залік	1
OK1.2.2	Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої освіти	3	Диф. залік	3
1.3	<i>Цикл дисциплін із оволодіння глибинними знаннями зі спеціальності</i>			
OK1.3.1	Тенденції розвитку та сучасний науковий міждисциплінарний дискурс угалузі «Психологія»	3	Диф. залік	1
OK1.3.2	Смисл життя як психологічний феномен	3	Екзамен	2
OK 1.3.3	Психологія розвитку критичного мислення	3	Екзамен	3
OK1.3.4	Психологічний супровід процесу індивідуації в консультуванні та терапії	3	Екзамен	3
OK1.3.5	Вчинковий потенціал особистості в екстремальних умовах діяльності	3	Екзамен	4
1.4	<i>Цикл дисциплін зі здобуття мовних компетентностей</i>			
OK1.4.1	Англійська мова наукового спрямування	3	Екзамен	1
OK 1.4.2	Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)	3	Диф. залік	2
1.5	<i>Цикл практичної підготовки</i>			
OK 1.5.1	Фахова науково-педагогічна практика	6	Диф. залік	4
	Дисертаційна робота доктора філософії		Захист	8
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		45 кредитів ЄКТС		
Вибір дисциплін				
ВК1		5	Диф. залік	4
ВК2		5	Диф. залік	4
ВК3		5	Диф. залік	4
Загальний обсяг вибірових компонент		15 кредитів ЄКТС		
Загальний обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми		60 кредитів ЄКТС		

	ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «Психологія» Спеціальність_053 Психологія Галузь знань_05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)	Шифр документа	СМЯ НАУ 12.01.11 – 03-2022
		стор. 11 з 19	

**Реалізація права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін та створення індивідуальної освітньої траєкторії регламентується законом України «Про вищу освіту» та внутрішніми нормативними актами НАУ.*

1.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

Примітка. Загальний обсяг вибіркових компонентів, які можуть бути реалізовані протягом другого та/або третього та/або четвертого років підготовки, має складати **15 кредитів ЄКТС**.

2. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Психологія» спеціальності 053 Психологія проводиться у формі захисту дисертаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня доктора філософії з присвоєнням кваліфікації «Доктор філософії з психології».

Відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук», затвердженого Постановою КМУ № 341 від 21.03.2022 р.

Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері психології або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.</p> <p>Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.</p> <p>Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).</p>

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Психологія»
Спеціальність_053 Психологія
Галузь знань_05 Соціальні та поведінкові науки
Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Шифр
документа

СМЯ НАУ
12.01.11 – 03-2022

стор. 13 з 19

Матриця відповідності визначених Стандартами компетентностей дескрипторам НРКа

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн 1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	Уміння Ум1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики. Ум2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності. Ум3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	Комунікація К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому. К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	Відповідальність та автономія АВ1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності АВ2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
Загальні компетентності				
ЗК1	Зн1	Ум1, Ум3		
ЗК2			К1, К2	АВ2
ЗК3		Ум1, Ум2, Ум3	К1	АВ1
ЗК4	Зн1	Ум3		
Спеціальні компетентності				
СК1	Зн1	Ум1		
СК2	Зн1	Ум1, Ум3		АВ1
СК3		Ум1, Ум2		АВ1
СК4	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2
СК5			К1, К2	АВ1, АВ2
СК6		Ум1, Ум2		АВ2
СК7		Ум1, Ум3	К1	АВ1, АВ2
СК8	Зн1	Ум1, Ум2	К1	АВ1, АВ2
СК9		Ум1, Ум3	К1	АВ1, АВ2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Інтег- ральна	Загальні				Спеціальні (фахові)									
		1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень нарівні світових досягнень з психології	+	+			+	+	+						+	+	+
РН2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та викладацькій практиці	+	+		+		+	+	+	+						
РН3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.	+	+			+	+	+			+	+				
РН4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.	+		+	+	+		+				+	+		+	
РН5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність.	+						+			+					+
РН6. Уміти критично і системно оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок.	+	+						+	+	+	+				+
РН7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні	+		+	+	+		+	+		+				+	+

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Психологія»
Спеціальність_05 Психологія
Галузь знань_05 Соціальні та поведінкові науки
Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Шифр
документа

СМЯ НАУ
12.01.11 – 03-2022

стор. 16 з 19

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	OK 1.1.1	OK 1.1.2	OK 1.1.3	OK 1.2.1	OK 1.2.2	OK 1.3.1	OK 1.3.2	OK 1.3.3	OK 1.3.4	OK 1.3.5	OK 1.4.1	OK 1.4.2	OK 1.5.1
ІК	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК01	X		X	X		X	X			X	X	X	
ЗК02			X				X	X					
ЗК03		X			X	X				X	X		
ЗК04			X		X			X					
СК01			X	X		X	X						
СК02		X				X				X			
СК03	X				X	X	X	X			X		X
СК04		X	X						X		X		X
СК05			X	X			X	X					X
СК06	X					X							X
СК07		X		X							X		X
СК08			X	X									X
СК09									X	X			X

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Психологія»
ступеня вищої освіти «Доктор філософії»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053 «Психологія»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Відповідно до затвердженого Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти була розроблена рецензована освітньо-наукова програма (ОНП).

Метою ОНП визначено набуття аспірантами інтегральних, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей. Обсяг освітньо-наукової програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти - доктора філософії. Зміст програми має чітку структуру, програма має вагомe теоретичне та практичне значення, вдало поєднує опанування практичними навичками та теоретичними знаннями здобувачів.

Програма містить як рекомендовані стандартом компетентності так і спеціальні, що враховують особливості підготовки здобувачів у Національному авіаційному університеті та, зокрема, на кафедрі авіаційної психології. Освітньо-наукова програма містить матрицю відповідності визначених Стандартами компетентностей дескрипторам НРКа та матрицю відповідності визначених стандартом результатів навчання та компетентностей.

На підставі аналізу освітньо-наукової програми «Психологія» ступеня вищої освіти «Доктор філософії» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» дійшли висновку, що за концептуальним підходом, змістом та розподілом видів навчальної, дослідної активності за семестрами програма є інноваційною, змістовною і відповідає потребам ринку праці.

Власноручний підпис
Олег Кокун
СТВЕРДЖУЮ
Вчений секретар
Інституту психології
імені Г.С. Костюка
НАПН України

Рецензент:

заступник директора з науково-інноваційної роботи
Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України,
член-кореспондент НАПН України,
доктор психологічних наук, професор

Олег КОКУН

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Психологія»
ступеня вищої освіти «Доктор філософії»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053 «Психологія»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Стрімкі зміни в економічно-політичній дійсності нашої держави вимагають перегляду та адаптації навчально-наукових програм вищої освіти. Відповідно до затвердженого Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти була розроблена рецензована освітньо-наукова програма (ОНП).

В ОНП логічно й послідовно викладена й обґрунтована загальна характеристика програми, розкрита предметна область (об'єкт вивчення, цілі навчання, теоретичний зміст, методи, методики та технології, інструменти й обладнання), схарактеризовані академічні права випускників, окреслені шляхи їх подальшого працевлаштування. Заслужують на увагу чітко прописані фокус та особливості ОНП.

Програма містить як рекомендовані стандартом компетентності так і спеціальні, що враховують особливості підготовки здобувачів у Національному авіаційному університеті та, зокрема, на кафедрі авіаційної психології. Обрані дисципліни відповідають програмним результатам та висвітлені в структурно-логічній схемі освітньо-наукової програми.

Освітньо-наукова програма містить матрицю відповідності визначених Стандартами компетентностей дескрипторам НРКа та матрицю відповідності визначених стандартом результатів навчання та компетентностей, що додає розробленій програмі наглядності й розуміння взаємодії усіх структурних компонентів. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми та матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми демонструють неперервність й послідовність реалізації для успішного здійснення навчання.

З огляду на вищевказане, вважаємо, що колектив кафедри авіаційної психології на чолі з уповноваженою групою забезпечення здатен зреалізувати розроблену освітньо-наукову програму на високому рівні.

Рецензент:

доктор психологічних наук, професор,
завідувач кафедри психосоматики
та психологічної реабілітації
факультету психології
НПУ імені М.П.Драгоманова

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-наукову програму третього рівня вищої освіти
за напрямом підготовки 053 «Психологія»
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
ступінь вищої освіти доктор філософії

Науково-методичний психологічний супровід сьогодні сприймається як серйозний аргумент у побудові стратегій та засобів просоціального макровпливу. Йдеться про психологічну аргументацію для розв'язання професійних, виробничих, політичних проблем, проблем освіти, культури тощо. Постійні соціальні та інноваційні зміни в життєдіяльності особистості, як неодмінна вимога сьогодення, зумовлюють доцільність підготовки фахівців-професіоналів у галузі авіаційної психології, які здатні забезпечити не лише такий супровід, але й теоретично обґрунтувати й емпірично дослідити чинники й умови соціальних і виробничих процесів. Підготовка докторів філософії зі спеціальності 053 «Психологія» набуває нового сенсу і змісту, які, зокрема, відображено в підготовленій науковцями кафедри авіаційної психології освітньо-науковій програмі (ОНП).

У поданій на рецензування ОНП висвітлено її специфіку, підходи до викладання та навчання, детально окреслено загальні та предметно-спеціальні (фахові) програмні компетентності, а також програмні результати навчання як наслідок їх опанування, наведено перелік відповідних навчальних дисциплін, визначено їх мету та завдання, означено вимоги до системи оцінювання й форм контролю тощо.

Аналіз програмних результатів навчання та переліку відповідних навчальних дисциплін ОНП доводить високий рівень розробленості навчальних дисциплін для вивчення методологічних засад та теоретичних основ прикладних галузей психології, досягнень наукових досліджень у галузі авіаційної психології та психології діяльності в особливих умовах.

Відображений у ОНП теоретичний зміст предметної області, реалізований у чітко окреслених загальних та предметно-спеціальних (фахових) програмних компетентностях, у програмних результатах навчання, забезпечує формування загальнонаукової компетентності здобувачів вищої освіти третього рівня зі спеціальності 053 «Психологія» й спрямований на розвиток у здобувачів системного наукового світогляду, загальних та спеціальних компетентностей.

Перелік і обсяг обов'язкових і вибіркового дисциплін відповідає змісту підготовки докторів філософії за спеціальністю 053 «Психологія», спрямований на забезпечення відповідності результатів навчання запитам потенційних роботодавців.

Таким чином, освітньо-наукова програма (ОНП) третього рівня освіти за спеціальністю 053 «Психологія» спрямована на підготовку сучасних фахівців з поглибленими знаннями, уміннями, навичками та іншими компетентностями, які сприятимуть продукуванню нових ідей, розв'язанню комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-іноваційної діяльності, оволодінню методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведенню наукового дослідження, результати якого матимуть наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Вважаємо, що освітньо-наукова програма за спеціальністю 053 «Психологія» має цілісний, завершений характер, відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій, її зміст дозволить забезпечити якісну підготовку доктора філософії у галузі 05 Соціальні та поведінкові науки. Отже, освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії за спеціальністю 053 «Психологія» можна рекомендувати до впровадження в освітній процес Національного авіаційного університету (м.Київ).

Рецензент:

**доктор психологічних наук, доцент,
професор кафедри наук про здоров'я
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»**

Олена ЯЦИНА

